

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím:

Forrás:

Koncz Károly

Bab-park és mák-liget

Nevezeti Újság

Bp.
(Hely)

1942. VII. 14.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

635

Hely

Idő

1942

Személy

Bab-park és mák-liget

írta: Koncz Károly

Tavas kezdeté óta megváltozott Budapest külseje és megváltozott a pesti ember is. Ezt a változást a pesti emberen már hetekkel ezelőtt észrevehettük, míg a főváros külsejében történt „elszíneződést” csak néhány nap óta észlelhetjük. Bizony még egy évvel ezelőtt is ki gondolt volna arra, hogy az esőtől irtó pesti ember, a kirándulóhelyeken és a strandokon négerre lesülni szerető hölgyek és urak aggódva kémlelik az aranyat olvasztó májusvégi és június eleji égboltot, hogy mikor indulnak meg az ég csatornái, mikor hoz kövér, frissítő esőcseppeket Medárd a virágoskertekben kókádt fejjel lógó paprika, kalarábé és káposzta palántákra? Vajon ki gondolt arra tavaly ilyenkor, hogy a Duna gyöngyének kellős közepén, ahol azaleák, rózsák, hortenziák és muskátlik viritottak minden évben, az idén finomujju és macskatalpu kertészlegények helyett napszámósok jelennek meg, ormótlan kapákkal, hogy meglazítsák a földjét a gyalogpaszujnak?

Mert, igenis! A vitaminkertek nemcsak Budapest arcáról szedték le a „rózsákat” és „százsorszépeket”, de megváltoztatták a pesti embert is, a pestieket, akiknek nagy része talán még soha életében nem látott karóra futó babot és nem gyönyörködhetett a mák virágzásában, a borsót és

a spárgát talán csak étlapok után ismerte. Új embertípust „termeltek ki” a vitaminkertek száza és ezrei, új embertípust: a kisfarmert. Ezzel az új emberrel találkozunk mostanában lépten-nyomon, aki kedvtelésből vagy a komoly intellektus mérlegelése után néhány röpké hét alatt izelítőt kapott abból, hogyan kérgesedik ki a tenyér az úsó- és a kapanyél szorításától, hogyan szikkasztja ki kérlelhetetlenül az emberi testet a kék égről mosolygó Istenáldotta nap, hogyan hull a verejték a homlokról a palánták hálcsőjébe, hogyan kell földig görnyedni a buzakalász után fáradtság és megtorpanás nélkül, — hogy mindenhol minden nap kigyuljanak a tüzhelyek, hogy minden nap kenyér kerüljön az asztalokra, hogy minden éhes gyermek száját be lehessen tömni, ha csak szüköcske falattal is.

... És a vöröshagymával és sárgaréppával teletüzdelt vitaminkertek új versenyt indítottak el a kisfarmerek között: aránylag kis területen minél szebbet és minél többet fermelni. Alig hihető talán, de ebben a versenyben asszonyok járnak elől, elsősorban a pesti asszonyok, akik a perifériákon, vagy közvetlen a főváros szomszédságában varázstolták át virágoskertjüket bab-parkká és mák-ligetté.

Tavas kezdetén, amikor az arra illetékesek nyilatkoztak a vitaminkertekről,

azt láttuk csak, hogy a főváros parkjaiban felástak néhány virágos-ágyat és felfrissítésre váró gyepszőnyegterületeket. Magok is kerültek a földbe, magok, amelyekből a főváros környezetétől elüthető hasznos növények keltek ki. Most teljes pompájában viritanak a vitaminkertek: a bab-parkok és mák-ligetek.

Megálltam hát az egyik park virágágya mellett és figyeltem, hogyan nyújtogatja a nyakát a kikelt bab a nap felé. Elgondolkoztam. Vajjon honnan került a magja a virágágyba? Talán messi vidékről, valahonnan pusztról, ahol a szülei és nagyszülei fölött a pacsirta dalolt, ahol a hazafelé igyekvő marhacsorda kolompja riasztja fel fészkekből a cinkét, ahol tücskök fenegetik vonójukat az esti pusztai szerenádra, ahol harmatot tartalékol a fűszál a rászomjazó méheknek, katicabogaraknak és lepkéknek, ahol messze, ameddig a szem ellát, csak egy pásztor-kunyhó az egyetlen építmény, s fölötte két jegenye, mint kihuzott szuronyu zsan-dár örködik. Elgondolkoztam, vajjon nem nézett-e nagyot ez a kemény, a tenyeret feltörő röghöz szokott babfiók, amikor kibújt puha, finom földjéből? Nem azt hihette-e, hogy eltévedt, vagy hogy kakukfiók módjára idegen fészekbe dob-ták-e be? Mert hiába nézett körül, hiába keresett ismerősöket. Kiket látott? Kiket hallott?

Pacsirta helyett legfeljebb egy jókedvű cselédeleányt, aki divatos slágert dudolva megállt fölötte és csufondárosan le-tegette:

— Na nézd a rongyos babot, hogy fel-vitte az Isten a dógodat... Kunyhóból palotába kerültél...

Hányzik a marhacsorda kolompja is, legfeljebb a villamos csenget türelmetlenül és tücskök helyett állásnélküli cigányzenészek lopják a napot a park padjain kuporogva, hegedüt szorongatva a hónuk alatt. Lám csak így szól az egyik:

— Hát há már ide ütettek, változná át eperré... vagy számócává...

És a harmatot sem kell itt tartalékolni, mert minden reggel és este jön a kertész és zuhanyfürdőt bocsájt a máktáblakra, paprikaágyakra és bab-gruppokra. Végetül pedig hiába keresi a végtelen határt, háztömbök közé van bezárva, ahol a zsan-dárként örködő jegenyék helyett szigorú zendőr, vagy esetleg hadirokkant park-ör-vigyáz testi épségére és „helyhezkött-ségére.”

Ez a falusi babszem nagy küldetéssel indult el a vidékről. Ahogy itt virágzik a pesti parkokban, az agyonkozmetikált környezetben, olyan mint egy velencei csipke-költeményre dobott falusi himzett készkenő. Ez a babszem és a társai, ez a paprika és a kalarábé és a többi zöldség-félék mind-mind nem a falut hozták közelebb a városhoz, hanem a várost vitték magukhoz közelebb, a városi embert, hogy a tenisz- és golf-ütőt szorongató kezekbe ássát és kapát adjon. Bezárt kaput nyitott ki ez a babszem, hogy ha csak mikroszkopon keresztül is, bepillantást engedjen nyújtani a vitaminkerten keresztül a falusi nép, a kemény magyar, földhöz kötött